

رتبه اول زبان و ادبیات فارسی

- **عنوان طرح:** بررسی زبان و الگوهای ترجمه در داستان‌های پریان
- **طراح:** مهزاد سادات حیدریان
- **استان:** شهر تهران
- **واحد آموزشی:** دبیرستان نمونه دولتی فراست منطقه ۱
- **واحد همکار:** پژوهش‌سرای آسمان
- **استاد/دبیر راهنما:** حسن هاشمی میناباد

چکیده طرح:

پژوهشی بر پایه نظریه‌های علمی معتبر به بررسی ترجمه‌های دو متن داستانی برای رسیدن به یک الگوی زبانی پرداخته شده است. بررسی و ارائه روشی هوشمندانه و ارتباطی در ترجمه، ابتدا با مقایسه بخش‌هایی از یک داستان تخیلی (داستان پریان یا Fairy Tale) ترجمه شده از زبان انگلیسی برای نوجوانان صورت گرفته است. در طی این بررسی، به مقایسه دو نوع ترجمه واژه به واژه که پژوهشگر آن را ترجمه ظاهری نامیده است از یک سو و ترجمه ارتباطی از سوی دیگر پرداخته می‌شود. مترجم/پژوهشگر، که به زبان انگلیسی تسلط خوبی داشته، سعی کرده است داستان‌های پریان را به زبانی رسا و ارتباطی ترجمه کند. سپس در پی یافتن الگوهای ترجمه، به بررسی اختلافات این اثر ترجمه شده با ترجمه واژه به واژه و نیز به مقایسه تطبیقی دو ترجمه از یک کتاب دیگر در بازار (Animal Farm) با توجه به دیدگاه‌های نوین در نظریه‌های ترجمه می‌پردازد. کتاب اخیر که به نام‌های مزرعه حیوانات و قلعه حیوانات ترجمه شده است با توجه به ساختار تخیلی آن در تقسیم‌بندی ادبی، در زمره داستان‌های تمثیلی به شمار می‌رود.

در این طرح، ضمن واکاوی و بازشناسی ویژگی‌های داستان‌های پریان که زیر مجموعه داستان‌های عامیانه هستند، با تجزیه و تحلیل‌های دقیق مقابله‌ای (Contrastive analysis)، به شناخت و بررسی ویژگی‌های ترجمه ارتباطی بر اساس تعریف ترجمه‌شناسان و مترجمان معاصر و با تأکید بر ترجمه داستان‌های تخیلی پرداخته می‌شود.

مترجم/پژوهشگر در این بررسی، با تمسک به نظریه‌های نوین زبان شناختی، از تقسیم‌بندی‌های کلاسیک ترجمه همچون الگوهای پیترو نیو مارک و یوجین نایدا فراتر رفته و با معرفی شکل تازه‌ای از ترجمه ارتباطی به ارائه مدلی برای ترجمه مخاطب محور داستان‌های پریان به زبان فارسی دست

می‌یابد. در مدل ارائه شده در این طرح که مثال‌های عملی، الگوهای ویژه هوشمندانه‌ای را پیشنهاد می‌کند موضوع افزایش واژگان در ترجمه پیامی/ارتباطی نیومارک که ویژگی ترجمه ارتباطی را تمایل به خلق ترجمه‌های کوتاه‌تر برمی‌شمارد، به نقد می‌کشد. همچنین، در این سیر پژوهشی، اهمیت شیوایی، خوانش‌پذیری و روانی ترجمه متن‌های داستانی با تأکید بر تفاوت‌های هم‌نشینی در دو زبان، به تصویر کشیده می‌شود. حیطه‌های مجاز تغییر، حذف و ادغام در ترجمه مخاطب-محور داستان‌های تخیلی، بخش‌هایی از نتایج مهم الگوی ارائه شده، هستند.

